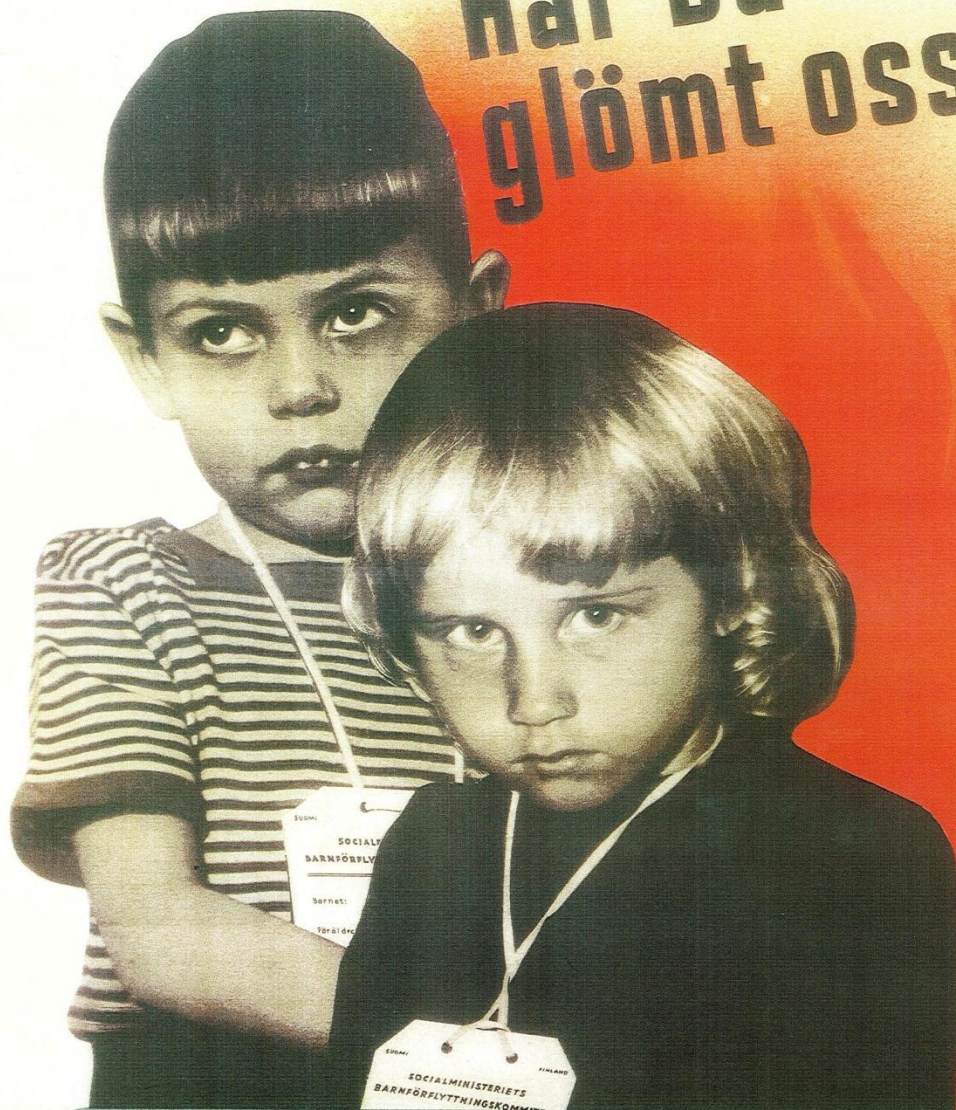

Har Du
glömt oss?

HJÄLPKOMMITTÉN FÖR

FINLANDS BARN

POSTGIRO: 19 03 03 Stockholm

Finska krigsbarn

Under åren 1939-45 sändes drygt 70.000 finska krigsbarn till Sverige. Det har beskrivits som historiens största barnförflyttning. Efter att Ryssland krävt att få utvidga sin gräns västerut och använda Hangö som flottbas gick man till anfall mot Finland i november 1939. Samtidigt började resorna över Östersjön. Den första gruppen kom med båt till Stockholm från Åbo den 15 december. Så småningom övergick man till tågtransporter på grund av risken för bombanfall över Östersjön. Under vinterkriget 1939/40 kom 9000 finska krigsbarn till Sverige. Resorna organiserades av Centrala Finlandshjälpen som också gav ekonomiska bidrag. I Eskilstuna vädjade lokalkommittén om pengar till kläder, mat och möbler till nödställda familjer. Strömmarna av krigsbarn gick i vågor. Efter vinterkrigets slut återvände de flesta barnen hem.

När fortsättningskriget tog fart på sommaren 1941 ökade antalet krigsbarn igen. Samma år bildades Hjälpkommittén för Finlands barn. Kommittén samarbetade med det finska socialministeriet som avgjorde vilka barn som skulle få komma till Sverige. Barn till stupade soldater, från barnrika familjer och barn som blivit hemlösa hade förtur. Sommaren 1942 fanns det över 20.000 barn i Sverige. 1944, då Helsingfors bombades av ryssarna, kom den sista stora gruppen av krigsbarn till Sverige. Majoriteten av dem åkte hem efter kriget. Separationen från föräldrar, syskon och andra hemma i Finland var smärtsam för många krigsbarn. För många var det också svårt att tvingas lämna älskade fosterföräldrar för att återvända hem. Många krigsbarn har berättat om en känsla av utanförskap.

Material i Eskilskällan

I Eskilstuna stadsarkiv finns arkivet för Hjälpkommittén för Finlands barn i Eskilstuna som verkade fram till 1950. Där finns redogörelser för kommitténs arbete, uppgifter kring placering av barn i svenska hem och brev från oroliga föräldrar i Finland. Hjälpkommitténs arkiv ger många uppgifter om det lokala arbetet. I tidningsarkiven som finns hos Företagens arkiv i Sörmland och dessutom kan läsas på mikrofilm i Eskilskällan finns pressbevakning samt ett digert propagandamaterial i form av annonser från krigsåren. Det kommunala beslutsfattandet i frågan kan följas i stadsfullmäktiges protokoll som finns publicerade i Lokalhistoriska dokument på den digitala Eskilskällan.

I biblioteket finns många böcker om krigsbarn och deras erfarenheter, ett exempel är Sinnika Ortmark-Almgrens bok "Du som haver barnen kär"(1989). I Näshulta hembygdsförenings skrift "Till en främmande värld-Finska krigsbarn berättar"(2008) berättar ett antal av de krigsbarn som kom till Näshulta under krigsåren om sina erfarenheter. Några av berättelserna finns med i detta material.